

روزنامه فرهنگ و هنر

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گفت‌وگوی صبا با مهدی حیدری

امیدوارم جشنواره

مستقل اقوام ایرانی

مصادره نشود

آزاده صالحی - جشنواره ملی فیلم اقوام ایرانی یک رویداد ویژه سینمایی است که توسط موسسه فرهنگی هنری «فصل هنر» ایده پردازی و طراحی و با گذراندن فراز و نشیب‌هایی نهایتاً ۲۶ تا ۳۰ اردیبهشت ماه در پردیس باغ کتاب تهران برگزار شد. هدف از برگزاری این جشنواره نمایش زیست‌بوم، فرهنگ، گستره زیست‌بوم، آیین‌های فرهنگی و مذهبی، سبک زندگی، آداب و رسوم و سنن اقوام ایرانی، تاریخ اقوام، میراث فرهنگی ملموس و ناملموس و ظرفیت‌های گردشگری متنوع و رنگارنگ در قاف سینما بود. پس از گذشت یک هفته از پایان آن با مهدی حیدری مدیر این جشنواره به گفت‌وگو نشستیم تا ببینیم تا چه اندازه به اهداف جشنواره نرسیده‌اند.

با توجه به این که این جشنواره با هدف پرداختن به ظرفیت فیلم‌های بومی در سینمای ایران برگزار شد چه خلایق در این زمینه احساس کردید؟

متأسفانه سینمای ما امروز به پایتخت و تولید فیلم‌های آپارتمانی محدود شده است. در واقع، سینمای فعلی از سینمای اقوام و قومیت به شکل‌هایی که قبلاً ساخته می‌شد، مثل «دونده»، «گیلان» و... دور شده است. الان کسی که دوست دارد خودش و فیلمش دیده شود متأسفانه باید حتماً به تهران کوچ کند. در حالی که در کشورهای دیگر این طور نیست و اگر فیلمساز ولو از کوچک‌ترین منطقه دنیا، فیلم خوبی ساخته باشد می‌تواند فیلم خود را در جشنواره‌های معتبر در معرض دید مخاطبان بگذارد. به خصوص در سال‌های اخیر که پلتفرم‌ها دسترسی مخاطبان به فیلم‌ها را بدون مرز کرده است. ولی در ایران در سال‌های اخیر، ملاک به این شکل شده است که اگر کسی می‌خواهد فیلم بسازد حتماً باید در تهران باشد، طبعاً این مسئله یک آفت به شمار می‌رود.

می‌خواهید بگویید سینمای ما باید از حالت تک‌قطبی بودن خارج شود؟

دقیقاً، در سال‌های اخیر فیلمسازان مستعدی در استان‌های مختلف کشور فعالیت می‌کنند ولی عملاً مورد توجه و حمایت قرار نمی‌گیرند. تصور کنید در حال حاضر چقدر فیلم درباره اقوام مختلف ایرانی

ساخته شده است؟ سینمای ما به معنای واقعی کلمه از این منظر دچار خلاءهای جدی است. دلیلش هم این است که امروز ۸۰ درصد فیلم‌ها آپارتمانی هستند و آن ۲۰ درصد باقی هم در شمال کشور یا به ندرت در شهرهای دیگر ساخته می‌شوند.

با توجه به تجربه اولین جشنواره فیلم اقوام ایرانی، دیدگاه مخاطبان نسبت به آثار بومی چطور ارزیابی می‌کنید؟

علیرغم بعضی افکار که ایده‌شان حذف قومیت‌هاست، برگزاری این جشنواره نشان داد که مخاطب به خوبی می‌تواند با فیلم‌هایی به غیر از زبان فارسی هم ارتباط بگیرد. درست است که زبان رسمی و معیار ما فارسی است، ولی نمی‌توان منکر وجود زبان‌های دیگری چون بلوچ، کردی و ترکی شد و انتظار داشته باشیم که فقط فیلم‌هایی به زبان فارسی به نمایش در بیایند. زیبایی سینما به تنوع آثار از این منظر است. معتقدم، زمانی شرایط برای ساخت چنین فیلم‌هایی فراهم می‌شود که بتوانیم تمام اقوام را در قاف سینما داشته باشیم. به‌شخصه مخالف انحصار گرایی و این که فقط به سینمای فارسی زبان پرداخته شود هستیم. بحث این است که اصولاً زیبایی ایران زمانی شکل می‌گیرد که شاهد اتحاد اقوام در کنار یکدیگر و زیر یک پرچم باشیم. نکته دیگر این که سینمای امروز به سینمای گیشه‌ای و تجاری بدل شده است. مهم‌تر این که به شدت از فیلمنامه غافل مانده‌ایم و جای ساخت فیلم‌های هنری خالی است. البته با رویه بعضی از فیلمسازان که صرفاً به ساخت فیلم‌هایی در جهت سیاه‌نمایی برای نمایش در جشنواره‌های آن طرف آب می‌پردازند هم مخالفم. چون این عده هم با تولیدات خود به غنای سینمای ایران افزون نمی‌کنند. در نتیجه، سینمای امروز رو به جلو حرکت نمی‌کند که هیچ، در حال رکود هم هست. متأسفانه، ملاک رونق سینمای فعلی، فروش میلیاردی فیلم‌های کم‌مدی هجوگونه شده است، در حالی که این آمار و ارقام، حکایت از رونق واقعی سینما ندارد.

با این حال جشنواره فیلم اقوام ایرانی چقدر توانست یا در آینده می‌تواند در برداشتن حلقه‌های مفقوده در این زمینه موثر باشد؟

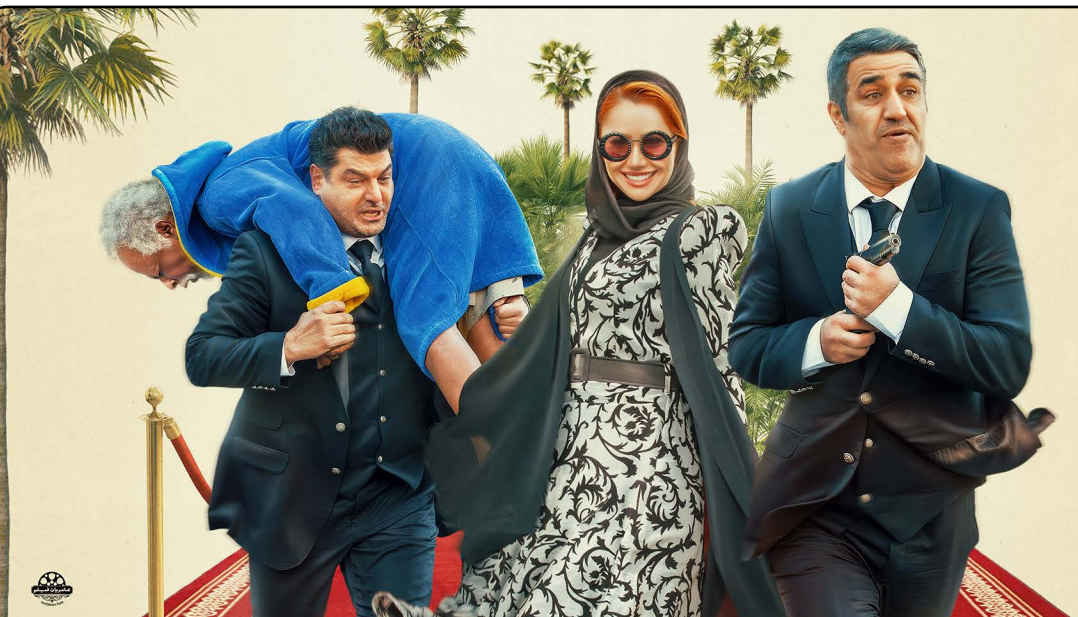
همان‌طور که اشاره کردم، بخش دولتی باید بعضی از حیطه‌های

فرهنگی هنری را به بخش خصوصی برون‌سپاری کند. به هر حال در جریان برگزاری این جشنواره، موسسه ما برای برگزاری دور اول این جشنواره مجبور به مشارکت و همکاری با بخش دولتی شد که این مسئله از نظر من، مهندسی معکوس در فرهنگ و هنر است و باید در این عرصه‌ها خصوصی‌سازی صورت بگیرد و دولت باید مجالی را فراهم کند تا چنین جشنواره‌هایی به شکل مستقل برگزار شوند و مردم هم به این رویدادها اعتماد کنند. هر چند حضور بنیاد ایران شناسی در برگزاری این جشنواره کمک شایانی به جشنواره کرد و عملاً با توجه به رویه سازمان سینمایی در دور اول این جشنواره اگر کمک‌های بنیاد ایران شناسی نبود شاید جشنواره‌ای برگزار نمی‌شد.

ما برای برگزاری این جشنواره یک سال زحمت کشیدیم و دوندگی کردیم و به یاری خدا، با باز خوردهای موفقیت‌آمیزی هم مواجه شدیم. امیدوارم این جشنواره مصادره نشود. چون خالق، طرح و ایده پرداز آن موسسه فرهنگی هنری «فصل هنر» است. وقتی به ما پیشنهاد شد تا برای برگزاری این جشنواره با بخش دولتی مشارکت کنیم، ما ۷۰ درصد کار را جلو برده بودیم و جمع‌آوری فیلم‌ها انجام شده بود.

با توجه به این که جشنواره در بخش‌هایی چون فیلم کوتاه، مستند، فیلم بلند، انیمیشن، ماهنگ و... برگزار شد به نظر شما کدام بخش از موفقیت و اقبال بیشتری در این دوره برخوردار بوده است؟

امسال ۱۶ فیلم بلند داشتیم که از این بین، ۷ فیلم برای اولین بار بود که نمایش داده شد و با استقبال خوبی از سوی مخاطبان مواجه شد. در مجموع می‌توانم بگویم، در تمام بخش‌ها استقبال خوب بوده است و اطمینان دارم که با مشارکت بیشتر فیلمسازان و هنرمندان می‌توانیم شاهد اتفاقات خوبی در دوره‌های آتی جشنواره باشیم. این جشنواره از دل مردم و برای مردم است و زمانی اهداف آن محقق می‌شود که هنرمندان به جشنواره اعتماد و آثارشان را برای شرکت در جشنواره بفرستند. در واقع این جشنواره مردمی است و وابسته به هیچ نهاد و گروهی نیست و فقط یک جشنواره‌ای است برای اقوام در قاف سینما و یک رویکرد فرهنگی سینمایی کشور است که می‌تواند در اعتلای سینمای ایران نقش موثری را ایفا کند.

کارگردان مسعود اطیابی | تهیه‌کننده سید ابراهیم عامریان
Director Masoud Atyabi | Producer Ebrahim Amerian

TEXAS 3

نویسنده حمزه صالحی

تگزاس ۳

پژمان جمشیدی | سام درخشانی | گابریلا پتری
با هنرمندی مهدی هاشمی و ژاله صامتی

آدریانو تولوزا، سیدجواد هاشمی، محمدجواد جعفرپور، نهمه نظام‌دوست
سام نوری، سیاوش چراغی‌پور، ساعد هدایتی، داوود شیرعلی، لادن ژافه وند